

ကညီဂွံဝီခွဲးယာ်ကရူၢ်

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပှၤဂွံဝီခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယါခိၣ်ဒူသဝီပှၤ

တၢ်ပာ်ဖျါအဖုၣ်

လၢယနူၤအါရံၤ ၁၇ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်- 23-399-D1

ဘျး-ဒဝဲၢ်ကီၢ်ရၢၣ် တၢ်ပာ်ဖျါအဖုၣ်- SAC သုးဖိမၤဆူၣ်သဝီဖိ ၁၃ ဂၤ ဒံပှၤဝံ တၢ်ဖိ အသးဒီး ပှၤနဲၣ်ကျဲတဖၣ်အသး ဖဲလၢကဆိကီၢ်ဆၢအပှၤ (လၢဒံၣ်စဲဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်)

တၢ်ပာ်ဖျါအဖုၣ်တဘျးအံၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးဖဲ လၢကဆိကီၢ်ဆၢ, ဘျး-ဒဝဲၢ်ကီၢ်ရၢၣ်အပှၤဖဲ လၢဒံၣ်စဲဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢဒံၣ်စဲဘၣ် ၈ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် ထံကီၢ်တၢ်ပာ်ဖျါဒီးကးကရၢ (SAC) သုးဖိတဖၣ်လၢ ဒိၣ်ချ့သုးရၢၣ် (ခမရ-LIB) နီၣ်ဂံၢ် (၅၅၉) ဒီး နီၣ်ဂံၢ် (၅၆၀) ဖိၣ်န့ၣ်သဝီဖိ ၁၃ ဂၤဒီး မၤဆူၣ်အဝဲသ့ၣ်ဒံပှၤဝံတၢ်ဖိအသးဒီး ပှၤနဲၣ်ကျဲတဖၣ် အသးန့ၣ်လီၤ. အဆိကတၢ် သဝီဖိ သ--- သဝီဖိ နံၣ်ဂၤလၢအအိၣ်ဖဲ စတုၤကရူၢ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဖိန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဒီး ဖဲအဝဲသ့ၣ် လဲတုၤလၢသဝီဖိတဖၣ်အတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျါလီၢ် လၢအအိၣ်ဘျးဒီး လ--- သဝီဖိအလီၢ်ခဲ ဘၣ်တၢ်ပျါကွံၣ်အဝဲသ့ၣ် န့ၣ်လီၤ. ဝံအလီၢ်ခဲ SAC သုးဖိတဖၣ် ဖိၣ်န့ၣ်သဝီဖိ ဗုဂၤလၢအအိၣ်ဖဲလ--- သဝီပှၤဒီး မၤဆူၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢကဝံကယိးတၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢ အဝဲသ့ၣ်ဟဲစိၣ်တဖၣ်ဒီး မၤသဝီဖိတဖၣ် ဟးလၢအဝဲသ့ၣ်မဲၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. ဖဲသဝီဖိတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ဖိန့ၣ်အိၣ် အဆၢကတၢ် ဘၣ်တၢ်မၤဆါပယုဲ အဝဲသ့ၣ်နီၣ်ခိကွံၣ်ဂီၤ ဒံသးဒီး တၢ်ထူအိၣ်, တၢ်ပညိၣ်ဒီးကျိ ဒီး တၢ်တဲပျါတဲဖုးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ခဲန့ၣ်ရံၣ်ဝံ အလီၢ်ခဲ SAC သုးဖိတဖၣ် ပျါကွံၣ်လ--- သဝီဖိ ဗုဂၤဖဲ အဝဲသ့ၣ်လဲတုၤလၢ လီတဲစိတၢ်တခါဝံအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.¹

ဖဲလၢဒံၣ်စဲဘၣ် ၈ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် ထံကီၢ်တၢ်ပာ်ဖျါဒီးကးကရၢ (SAC) ဒိၣ်ချ့သုးရၢၣ် (LIB) နီၣ်ဂံၢ် (၅၅၉) ဒီး နီၣ်ဂံၢ် (၅၆၀) အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးလၢ လုၤညါသဝီ, ဟးဆူၣ်သုးကျိလၢ လ--- သဝီ, စတုၤကရူၢ်, လၢကဆိကီၢ်ဆၢ, ဘျး-ဒဝဲၢ်ကီၢ်ရၢၣ် န့ၣ်လီၤ. တချုးလၢ SAC သုးဖိတဖၣ်လဲတုၤလၢ လ--- သဝီဒီးဘၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤလၢ သ--- သဝီ, စတုၤကရူၢ်ပှၤဒီး ဖိၣ် န့ၣ် သ--- သဝီဖိနံၣ်ဂံၢ် မၤဆူၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢ ကလဲယိးစၢၤ SAC ကျိချ့မျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ လ--- သဝီန့ၣ်လီၤ.

တချုးလၢ SAC လဲတုၤလၢ လ--- သဝီဒီးဘၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤလၢ သဝီဖိတဖၣ်လၢ အမံၤမ့ၢ် ကိၤက--- တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျါ လီၢ်ဖဲ ဖ--- တၢ်လီၢ် (သဝီဖိတဖၣ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျါလီၢ်) န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတၢ်လၢ SAC လဲတုၤလၢ ကိၤက--- တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျါ

¹ တၢ်ဂွံတၢ်ကျိလၢ လံာ်ပာ်ဖျါတဘျးအံၤအပှၤန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အိၣ်ဖဲ လၢဒံၣ်စဲဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်အပှၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆုၤဟ့ၣ်ထီၣ်အိၣ်လၢ လီၢ်ကဝီၤပှၤ မၤသကိးတၢ်တဂၤ ဖဲဘျး-ဒဝဲၢ်ကီၢ်ရၢၣ်အပှၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအိၣ် လၢကညီဂွံဝီခွဲးယာ်ကရူၢ် KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤယါ တၢ်မၤဘၣ်ဒိ ပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲး ယာ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဖဲလီၢ်ကဝီၤပှၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤတုၤဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢအိၣ်လၢ အဝဲနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂွံတၢ်ကျိလၢတၢ်ကွဲးရဲပုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ် ဖဲပနီၣ်ကဝီၤအပှၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KHRG အတၢ်ကွဲးရဲထီၣ်တၢ်ဂွံတၢ် ကျိန့ၣ်လီၤ.

လီၤန့ၣ် ကဘၣ်ဖဲဂီၤခီၣ် ဇးၣ်ၣ် အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ SAC သုးဖိတဖၣ်လဲၤတုၤလၢ ကိၤက--- အတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးလီၤတဘျီဃီ သုးဖိအကျါတဂၤ ပညိၣ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်ဝံၤ မၤဆူၣ်အိၣ်လၢ ကချးလီၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ. SAC သုးဖိတဖၣ် ဖိၣ်န့ၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိယံၣ်ဂၤ ဒီး တၢ်မၤကစၢ် ကိၤက--- န့ၣ်လီၤ. လ--- သဝီဖိ ကိၤက--- တဲဝဲလၢ “SAC ဖိၣ်ပုၤ (ကိၤက--- ဒီး ပုၤမၤတၢ်ဖိယံၣ်ဂၤ) ဝံၤ အလီၢ်ခံ အဝဲသ့ၣ်ဟ်ဖိၣ်ပုၤဒ်သိးသိး. အဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ကလုာ်လၢ ပကယိးတၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအဝဲသ့ၣ်ဟဲစိၣ်တဖၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံ အဝဲသ့ၣ် ပျါကွံာ်သ--- သဝီဖိန့ၣ်ဂၤ (လၢအဝဲသ့ၣ်ဖိၣ်ဟ်စၢၤလၢညါတဖၣ်)လီၤ. အဝဲသ့ၣ် (SAC) မၤဆူၣ်ပုၤလၢ ပကယိးကဒီး တၢ်ဘိၣ်တဖၣ်လၢ သ--- သဝီဖိတဖၣ် ဟဲစိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဟးလၢပမဲၣ်ညါဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်တဲပုၤလၢ ပက ဟးလၢအဝဲသ့ၣ်အမဲၣ်ညါ (ဒ်သိးပုၤန့ၣ်ကျဲးဒီး ကတီၢ်ဒီသဒါတၢ်အသိး) လီၤ. တၢ်ဘိၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဃၢဒိၣ်မး အဃီ SAC သုးဖိအ ကျါတဂၤတဲလၢ ကအိၣ်ဘုးလီၤ. သန့ၣ်ကွဲး သုးဖိအဂၤတဂၤတဲလၢ ‘ဟ့...န့ၣ်သုတမ့ၢ်ပိၣ်ခွါခါ. တဘၣ်အိၣ်ဘုးတဂ့ၤ. လဲၤချ့ ချ့.’ ဝံၤအဝဲသ့ၣ် ထူတၢ်စ့ၢ်ကိးပခံလီၤ. ဖဲန့ၣ်အခါ ပဘၣ်ဆဲးလဲၤတၢ်ဒီး ပတအိၣ်ဘုးဘၣ်ဘၣ်.”

ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဆဲးလဲၤတၢ်တစိၣ်ဖိအဆၢကတီၢ် SAC သုးခိၣ် (တသ့ၣ်ညါမံၤ) တဂၤဟ့ၣ်တၢ်ကလုာ်လၢ (သဝီဖိလၢဘၣ်တၢ်ဖိၣ်န့ၣ် အိၣ်တဖၣ်) ကလဲၤဒုးန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ကျဲးလၢ လီၤတဲစိတၢ်အိၣ်ဘုးလီၤန့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံ SAC သုးခိၣ်ဝဲန့ၣ် တဲဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ် မ့ၢ်လဲၤတုၤလၢ လီၤတဲစိတၢ်အိၣ်လီၤန့ၣ် ကပျါလီၤကွံာ် (လ--- သဝီဖိ ဃုဂၤ) န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤလၢ လီၤတဲစိတၢ် အိၣ်အလီၢ်ဝံၤ SAC သုးခိၣ်တဲဝဲလၢ မတဂၤမးတကြးသ့ၣ်ညါအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဖဲန့ၣ်ဘၣ် န့ၣ်လီၤ. အတဲဝဲလၢ သုးဖိၣ်စုကဝဲတ ဖၣ် မ့ၢ်ခး အဝဲသ့ၣ် (SAC) န့ၣ် အကမၤသံကွံာ်သဝီဖိခဲလၢန့ၣ်လီၤ. လၢခံ အပျါကွံာ် လ--- သဝီဖိ ဃုဂၤဖဲ ၁၁:၃၀ အဆၢက တီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလ--- သဝီဖိ ဃုဂၤက့ၤတုၤလၢ အဝဲသ့ၣ်သဝီပူၤဝံၤအလီၢ်ခံ သဝီဖိတဖၣ်လၢ အိၣ်ဖဲသဝီပူၤတဖၣ်သံကွံာ်အဝဲသ့ၣ်လၢ အဟဲ က့ၤဖဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ဟ့ၣ်ဘၣ်က့ၤတၢ်စံးဆၢဝံၤ သဝီဖိတဖၣ်န့ၣ် အိၣ်ပုၤဝဲဒၣ်ဒီးတၢ်ပျံၤတၢ်ဖျးန့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်ဖဲတၢ် ကဲထိန်သးဝံၤန့ၣ် သဝီဖိတဖၣ် မ့ၢ်န့ၣ်ဟ့ၣ်ပုၤသုးဖိတဖၣ်ဟဲန့ၣ်လီၤ (မ့တမ့ၢ် ဟဲဘုးဒီး) သဝီတဘျီဃီန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ဃုာ်ဆူတၢ် လီၤ ဖးယံၣ်န့ၣ်လီၤ.

(KHRG ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဂုၤတၢ်ကျါအပူၤကွံာ်ဘၣ်ဃးဒီး SAC လၢအမ့ၢ် LIB နီၣ်ဂံၢ် (၅၅၉) ဒီး နီၣ်ဂံၢ် (၅၆၀) တဖုဃီန့ၣ် ဖိၣ်န့ၣ်ဒီး မၤဆါပယုဲသဝီဖိတဖၣ်လၢ စတုၤကရူဂ်ဖဲ လၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်လီၤ.)

ကညီဂုဂ်ဝိခွဲးယာ်ကရူဂ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖုၣ်ကိာ်

ကညီဂုဂ်ဝိခွဲးယာ်ကရူဂ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢသဘျီတဖုလၢ အာၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ကမၤဂ့ၤထီၣ်ပုၤဂုဂ်ဝိခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကိၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲ လီၢ်ကဝီၤဒုသဝီဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤဃါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်အဂ့ၢ်အကျါန့ၣ် လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ဂုၤတၢ်ကျါတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကဟ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤ ကမ့ၢ်တဖၣ်အကလုာ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျီ ဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ပာ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နုဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khrg.org အပူၤသ့ၣ်ဒဲဒဲန့ၣ်လီၤ.